

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 "
3 luni	8 "
Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni	

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA & ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

5 — Calea Rahovei — 5

Lângă Palatul justiției

S U M A R

PREFAȚA d-lui D. Alexandresco, la opera d-lui N. Luca «Executarea silită asupra bunurilor nemîșcătoare».

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ:

Curtea de casație, secția I: *Creditul Rural și Banca Agricolă cu I. A. Friedman*;
Curtea apel Iași, s. I: *Maria G. Țițein cu I. Grama*.
Informațiuni.—Bibliografii.

B I B L I O G R A F I E

Executarea silită asupra bunurilor nemîșcătoare

de
NICOLAE LUCA

Fost magistrat, avocat

Cu o Prefață de d-l D. ALEXANDRESCO

București, 1905, editura Tipografiei «Curierul Judiciar»

Un vol. în 80 coprinzând 630 pag. Prețul: 7 lei broșat, 8.50 legat în pânză, și 9.50 legat în piele, elegant pentru bibliotecă.

Cu o deosibită plăcere dăm loc măi la vale, Precuvîntărei ce Directorul nostru d-l D. Alexandresco a bine voit a face operei d-lui N. Luca, ce a apărut zilele acestea, și a cărei Tablă de materii a fost publicată în Curierul Judiciar, No. 74, din 7 Noembrie 1904:

PRECUVÎNTARE

Cu ocazia apariției primului volum a Dreptului Comercial explicat și comentat de d-l M. A. Dumitrescu, scrieam următoarele rînduri:

«De câte ori vedem apărînd câte-o lucrare de valoare, ni se umple inima de bucurie, fiind-că aceasta ne dovedește că tineretul nostru s'a pus în mod serios pe muncă» (1).

Au trecut de abia trei luni de când scrieam aceste rînduri, și iată că avem satisfacția de a anunța apariția unei alte cărți de valoare, care pe lângă celelalte monografii privitoare la procedură ale d-lor I. N. Cesărescu, D. Negulescu, G. G. Mironescu, etc. înavuțește sărmana noastră literatură juridică.

Aceasta este: *Executarea silită asupra bunurilor nemîșcătoare*, de d-l N. Luca, un tânăr, însă distins avocat al baroului capitalei, lucrare pe care am cetit-o cu multă plăcere și asupra căreia ne permitem de a țice astă-đi câte-va cuvinte, cu toată lipsa noastră de competență în asemenea materie, o recunoaștem din capul locului.

De și știm prea bine că prefațele sunt în genere lăsate la o parte și rămân adesea-orî necesite, totuși ne am hotărît a examina această interesantă și conștiincioasă lucrare, și a o recomanda publicului competent.

Această scriere era necesară și umple un gol adăvărât în literatura noastră, pentru că lucrările anterioare ale d-lor Săndulescu-Nănoveanu și D. Kébapci sunt cu totul insuficiente și nu măi conrespund chiar cu legea actualmente în vigoare, ast-fel cum a fost modificată de amicul nostru, d-l G. G. Dissescu.

Autorul constată încă de la începutul lucrărei sale că îngrădirile și pedicile puse exproprierei silite imobiliare nu se măi potrivesc astă-đi cu dezvoltarea averei mobiliare. Adagiul cunoscut: *vilis possessio mobilium* este o regulă de alte timpuri, care nu măi poate figura în legile moderne. Și cu toate acestea, urmărirea imobiliară este mult măi grea și măi complicată de cât acea mobilă.

Înainte de a intra în examinarea bunurilor imobiliare ce pot fi urmărite pe cale de executare silită, d-l Luca se întrebă dacă urmărirea silită este un simplu act de administrație, și adoptă afirmativa, susținută de Garsonnet în contra lui Guillouard și a lui Glasson. Consecințele acestei teorii sunt arătate la p. 24 și urm.

Autorul acestei lucrări admite că femeia măritată poate exercita acțiunile dotale, și în consecință și urmărirea imobiliară, bine înțeles cu autorizarea bărbatului său a justiției (p. 26 urm.).

Această soluție este, după părerea noastră, inadmisibilă. În adevăr, după art. 1242 din Codul civil, numai bărbatul are exercițiul acțiunilor privitoare la bunurile dotale ale femeii; ceea-ce exclude dreptul personal al femeii. Ea poate să facă acatele conservatorii cari nu ar cere introducerea unei acțiuni în justiție, precum ar fi, de exemplu, reînnoirea unei înscripții ipotecare (art. 1754, § ultim); ea nu poate însă să se substituie bărbatului spre a exercita acțiunile dotale, nici chiar în privința acelor acțiuni care ar avea un caracter conservator și urgent. Singura cale ce'i rămâne, în caz

(1) Curierul Judiciar din 26 Septembrie 1904, No. 62.

de negligență din partea bărbatului, este numai de a cere separația de bunuri; de unde rezultă că, la caz de urmărire silită a unui imobil dotal, femeia nu poate face contestație la urmărire, nici chiar cu autorizația bărbatului, asemenea contestație ne putând să emane de cât de la însuși soțul investit de lege cu dreptul de a exercita ori-ce acțiune privitoare la fondul dotal.

Este adevărat că Curtea de casație, prin două decizii consecutive, nu prin una, după cum afirmă autorul (p. 33), a decis contrariul, sub cuvânt că n'ar fi vorba în specie de o adevărată acțiune dotală, ci de o acțiune conservatorie, pe care femeia ar putea-o exercita (2), însă am combătut acest mod de a vedea, dovedind că această teorie este inadmisibilă (3).

Regula după care numai bărbatul are exercițiul acțiunilor dotale suferă, după părerea noastră, excepție în privința împărțelei, care nu se poate face astăzi, ca și altă dată la Români, de cât cu concursul ambilor soți. Chestiunea este însă controversată (4) și d-l Luca nu semnalează această controversă.

Trecând la o altă ordine de idei (p. 34 urm.), autorul arată bunurile imobiliare care pot și care nu pot fi urmărite, admitând împreună cu noi existența dreptului de suprafață, în contra unei decizii a Curței din Iași, pe care am criticat-o la timpul oportun (p. 44). El admite de asemenea, cu drept cuvânt, că bezmanul este un drept real (p. 52 urm.).

În capitolul intitulat: Impedichările la urmărirea imobiliară, autorul se întemeiază pe autoritatea lui Glasson spre a decide că drumurile de fer fac parte din domeniul public. Nu era însă nevoie de a întări aceasta prin opinia lui Glasson, întrucât legea din 26 Martie 1870 asupra poliției și exploatarei căilor ferate, pe care autorul o scapă din vedere, prin art. 1, declară că: «ori-ce linie de cale ferată română, construită sau concedată de Stat, se consideră ca făcând parte din domeniul public».

Autorul, reproducând apoi extracte din procedura lui Tissier și Darras, ne arată că mormintele nu pot fi expropriate, fiind-că sunt lucruri afară din comerț. El uită însă de a semnala o vie controversă ce s'a ivit în privința chestiunii de a se ști dacă cimetirile fac parte din domeniul public sau privat al comunei (5).

Autorul se ocupă apoi despre inalienabilitatea

(2) Vezi aceste decizii, precum și altele, citate în t. VIII a Comentariilor noastre de drept civil, p. 217, nota 1.

(3) Vezi t. VIII a sus dișelor Comentariilor, *loco cit.*

(4) Vezi t. VIII a Coment. noastre, p. 215 urm.

(5) Vezi în diferite sensuri asupra acestei chestiuni, T. Huc, C. civ., IV, 69; Hauriou, nota în Sirey, 93. 3. 42, coloana 3 și Pr. de dr. administrativ, p. 641; Ducrocq, Cours de dr. administrativ, II, 1419 (ed. a 6-a); Répert. Sirey, V° Cimetière, 107 urm. Pand. fr., eod. V°, 224 urm., etc.

imobilelor dotale (p. 62 urm.) și a pământurilor clăcășești, tratând aceste chestiuni în mod satisfăcător, și semnalând discuțiile și controversele care s'a ivit în privința acestor pământuri.

În privința art. 7 din Constituție, d-l Luca ne arată că prin imobil rural se înțelege ori-ce imobil, fie chiar o clădire situată într'o comună rurală, fără a ne spune însă că există în această privință și alte teorii.

El nu ne spune, de asemenea, dacă străinii sunt sau nu capabili de a moșteni imobilele rurale în România, dacă ei au drept numai la valoarea acestor imobile, etc. Știm prea bine că această chestiune esă din cadrul procedurii civile, însă d-l Luca tratează atâtea chestiuni care sunt de domeniul dreptului civil, în cât am fi dorit să cunoaștem și părerea sa asupra acestei arțătoare chestiuni. Ultima decizie a Curței de casație, pronunțată în secții unite, prin care, contrar teoriei susținută de noi, se pune în principiu că străinii au drept la valoarea imobilelor rurale în bani, este din 18 Noembrie 1904 (6).

Dificultățile la cari au dat loc art. 494 din Proc. civ. și art. 1825 din Codul civil, cu privire la urmărirea unui bun în indivisiune, sunt bine discutate și rezolvite de d-l Luca.

În privința chestiunii de a se ști dacă creditorul care are o ipotecă sau un privilegiu asupra unui imobil a debitorului său, poate, sau nu, să urmărească averea mobilă a acestui debitor, înainte de a-și vedea realizată creanța sa ipotecară sau privilegiată, autorul este foarte laconic, marginindu-se a zice la pag. 105 că: «în ce privește urmărirea averii mobile, libertatea creditorului de a o urmări este deplină», citând o decizie veche a Curței de casație din 1886. Autorul, care este în tot deauna în curent cu scriirile străine, nu mai este în curent de astă dată cu jurisprudența noastră; căci în această privință avem mai multe decizii recente de care d-l Luca nu pomenește. Astfel sunt, de exemplu, decisiile Curței din București, Galați, etc (7).

Autorul, care citează asupra acestei chestiuni o decizie a Curței de casație din 1886, omite de a cita o altă decizie de principiu foarte importantă tot a Inaltei Curți din 1890 (8). Aceasta este regretabil, pentru-că o lucrare apărută în anul mântuirii 1905 trebuie să cuprindă tot ce s'a scris și hotărât până la data apariției sale. Comenta-

(6) Vezi Curierul Judiciar din 12 Decembrie 1904, No. 84 și Dreptul din același an, No. 80. Inalta Curte aplică această soluție atât la moștenirea ab intestat și testamentară, cât și la donațiuni.

(7) Aceste decizii sunt publicate în Dreptul din 1901, No. 70; din 1903, No. 33; din 1904, No. 64 și în Curierul Judiciar din 1904, No. 75. Vezi și monografia noastră publicată în Dreptul din 1902, No. 85.

(8) Vezi Bulet. Cas. 1890, p. 835.

torii francezi sunt lesne de găsit și de consultat ; îi avem cu toții la îndemână pe la casele noastre, sau pe la bibliotecile publice ori a unui prieten ; jurisprudența noastră, respândită în mai multe reviste, și în Buletinul Curții de casație, este însă mult mai greu de consultat, fiind-că nu avem table sistematice în această privință ; iată pentru-ce ea trebuie să figureze în ori-ce carte românească. Știm că aceasta cere o muncă considerabilă ; însă cine iea condeiul în mână trebuie să fie hotărît la muncă și să știe ce-l așteaptă.

Capitolul în care autorul acestui tratat se ocupă despre creanțele în virtutea cărora se poate face urmărirea silită (p. 106 urm.) este bine alcătuit.

De la p. 125 și urm. autorul intră în procedura urmării propriu și discute mai toate chestiile asupra cărora au avut a se pronunța atât doctrina cât și jurisprudența.

La p. 153 urm., d-l Luca ne spune că comandamentul prealabil trebuie să fie transcris din oficiu, fără intervenția creditorului urmăritor, soluție admisă și în privința ordonanțelor de adjudecare (p. 627).

Asupra transcrierii comandamentului din oficiu am avea multe de spus, dacă nu ne am teme de a eși din cadrul unei analize sumare.

Autorul nu se ocupă despre chestiunea, controversată altă dată, de a se și dacă se poate, sau nu, renunța la comandamentul prealabil, însă negativă reesă din capit. consacrat teoriei nulității (p. 376 urm.), și aceasta cu drept cuvânt, pentru-că comandamentul face parte din urmărire, al cărui cel dintâi act el este. De altmintrelea, autorul ne spune la p. 377 urm. că nu se poate deroga de la principiile fundamentale ale legilor de expropriare silită, și că părțile nu pot prin convențiile lor particulare să contravină prescripțiilor legei. Aceasta nu este de cât aplicarea principiului înscris în art. 5 din Codul civil. *Privatorum conventio juri publico non derogat* ⁽⁹⁾.

Nu vom urmări pe autorul acestei interesante lucrări în toate regulele speciale ale urmării imobiliare ; aceasta ne-ar duce prea departe și ne ar face să scrim aproape un volum. Credem că am spus în de ajuns pentru a dovedi cât de practică și de importantă este această operă, și cât de mare folos se poate trage din consultarea ei, cu toate că emană de la un tânăr începător.

Volumul ce am analizat numai în parte, este însoțit de table foarte sistematice, care inlesnesc cercetările și fac ca el să poată fi consultat fără multă pierdere de timp, ceea ce este foarte important pentru o lucrare menită a figura în bibliotecă fie-cărui avocat sau magistrat.

Autorul fiind încă tânăr, tot ce spune nu e cuvânt de evanghelie, cu toate că poartă numele unui evangelist ; totuși stilul este clar, materia bine împărțită și soluțiile date mai în tot deauna juridice.

Ca mai bătrân,—nu țicem ca mai competent,—ne permitem însă de a face asupra operei D-lui Luca câte-va observații, care nu distrug întru nimic valoarea ei.

Prima observație se adresează mai mult editorului de cât autorului.

Această carte cuprinzând numeroase citații *in extenso* din diferiți autori străini, în limba franceză, ar fi trebuit ca citațiile să fie tipărite cu alte caractere de cât textul autorului, pentru ca dintr'o ochire să se poată vedea unde încetează de a vorbi d-l Luca și unde încep și se sfîrșesc citațiile.

A doua observație este următoarea :

Credem că era suficient de a se referi la autorii pe care îi invoacă d-l Luca în tot cursul lucrării sale, din care cei mai de predilecție sunt : Garsonnet, Glasson, Tissier et Darras, etc. În adevăr, a cita *in extenso*, la fie-care chestie, și adesea-ori în pagini întregi, ceea-ce spune cutare sau cutare autor, a transcrie expunerea de motive și considerentele diferitelor hotăriri pe care se întemeiază soluțiile date, este a mări din cale afară volumul fără nici o utilitate practică ; căci acei cari cunosc limba franceză, adică majoritatea celor cari se indeletnicesc cu știința dreptului, nu se vor mulțumi de bună samă cu citațiile extrase de d-l Luca, ci vor merge la izvor și vor consulta în original autorii citați ; iar acei cari nu știu de cât românește nu se vor putea servi de opera d-lui Luca, autorii fiind reproduși într'o limbă pe care ei nu o cunosc. D-l Luca trebuia deci să resume argumentele autorilor străini, iar nu să reproducă *in extenso* părerea lor.

Tot ast-fel și în privința jurisprudenței, nu era nevoie de a se reproduce toate motivele și considerentele, chiar și acele cari nu decid o chestie de principiu. În adevăr, urmărirea silită imobiliară fiind de competența tribunalelor de județe, în toate tribunalele există mai mult sau mai puțin o mică bibliotecă, iar cărțile pe care tribunalul nu le are în bibliotecă sa, le aduc în genere avocații cari le invoacă. Pentru ce dar să mărim peste măsură volumul și să punem cetitorilor totul sub nas ? Puținii cetitori ce-i avem sunt destul de leneși, fără ca sa-i mai îndrumăm noi înșine pe această cale. Cel puțin, aceasta este părerea noastră ; poate că alții să fie de altă opinie. Pentru aceștia, de sigur, d-l Luca și-a îndeplinit scopul ce-și propusese.

A treia observație este privitoare la o lacună ce am constatat în lucrarea d-lui Luca. În ade-

⁽⁹⁾ L. 45, § 1, Dig., *De regulis juris antiqui*, 50. 17. Vezi și L. 6, Cod, *De pactis*, 2, 3.

văr, vorbind de dreptul nostru anterior, d-sa se mărginește a cita câte-va texte din Codul Calimach și câte-va crâmpene din unele scrieri incomplete asupra materiei, uitând de a semnala sistemul admis altă dată în Moldova de sobornicescul hrisov din 1785 a lui Alexandru Mavrocordat⁽¹⁰⁾, după care, în materie de vânzări imobiliare, se făceau publicații cu termen de șase luni pentru acei de față, și cu termen de trei ani pentru acei de peste hotar, în care termen toți acei cari aveau vre-un drept asupra imobilului vindut erau dator să-și arate pretențiile lor, *sub pedeapsă de a nu li se mai ține în seamă în urma întăririi definitive a vânzării*.

«Pentru vinđările de lucruri nemișcătoare, dice Codul lui Andronaki Donici (capit. 11, § 17), pre larg arată hotărîrea ce s'a făcut cu sfatul de obște la 1785, Decembrie în 28, ca să se urmeze făcându-se publicații în șase luni de zile, întru care vreme neșind niminea din rudeni să răzeși ca să cumpere, apoi să dea mărturie dregătorii ținutului, după care să se întărească de la Divan vinđarea ca să fie statornică, și pentru cei de față după ce va trecē vadeava de șase luni, de se vor scula cu jalobe, să nu li să ție în samă, iar pentru cei depărtați, până în cinci ani».

Acest sistem, care avea de scop întărirea și asigurarea proprietății imobiliare, nu-l găsim nici măcar menționat în lucrarea d-lui Luca. Cele spuse de Guillaud, Baudry, Glasson, Garsonnet și mulți alții sunt fără îndoială foarte interesante, însă vechile noastre instituții juridice sunt și mai interesante, și generația actuală nu are de unde să le cunoască, dacă noi acei care avem sarcina de a o lumina le trecem cu vederea.

În fine, vom observa că d-l Luca nu dice nici un cuvint despre noul proiect de revizuire care s'a elaborat sub guvernul trecut. De și acest proiect a rămas în cartoane, poate că unele din dispozițiile sale să fie bune, iar altele să lase de dorit. Asupra tuturor acestor dispoziții, autorul cărței de față ar fi avut ocazia de a ne da o lucrare originală, prezentându-ne rezultatul propriilor sale cugetări, criticând sau aprobând proiectul. Pentru ce s'a ferit de acest lucru? Pentru ce a lipsit pe legiuitorul viitorului de luminele sale? Considerăm aceasta ca o greșală și ca o lacună, care de sigur se va îndrepta în o ediție viitoare; căci prevedem că prima ediție va fi în curînd epuizată.

Cu toate lacunele ce ne-am permis a semnala,

⁽¹⁰⁾ Hrisovul sobornicesc de la Alex. Mavrocordat pentru dani, schimburi, i vânzări și pentru țigani, cu lămuriri juridicești, publicat în *Uricariul*, t. I. partea II, p. 72 urm. Acest important document a fost modificat, în unele privințe, de obșteasca obicinuită Adunare, la 1839, sub Mihail Sturdza. Modificările introduse se pot vedea în Codul judiciar pentru Țările Române din Moldova (Colecția), p. 170 urm.

am spus-o și o repetăm, cartea d-lui Luca este o lucrare meritorie, și o recomandăm cu tot dănsul publicului competent, avocați, magistrați, etc. Fie-care o va consulta cu folos și va fi lămurit în privința multor din chestiunile ce prezintă exproprierea silită asupra imobilelor.

Precum am spus-o încă de la început, știm bine că această prefață nu va fi citită; pe lângă cele-lalte maculatură ce vom lăsa în urma noastră, am mai adaos câte-va pagine. Cetitorul va fi mult mai folosit cetînd și consultând lucrarea d-lui Luca, pe care am vroit s'o recomandăm, și care, de altmîntrelea, se recomandă în de ajuns prin ea însăși.

Dacă în privința unor puncte am criticat această conștiincioasă scriere, autorul să nu se supere; căci el este la începutul carierei sale de scriitor, pe cînd noi suntem aproape la sfîrșit. Și apoi, este știut că fie-care examinează lucrul din punctul său de vedere. D-l Luca, care excelează în citarea autorilor francezi, își va aduce de bună samă cu această ocazie aminte de versul lui Boileau:

La critique est aisée et l'art est difficile!

Iași, 28 Decembrie 1904

D. Alexandresco

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența de la 22 Iunie 1904

Președenția D-lui CHR. PHEREKYDE, Președinte

Creditul Funciar Rural și Banca Agricolă cu Elena și I. A Friedman

Privilegiu și ipotecă. — Femea măritată. — Ipoteca sa legală asupra imobilelor bărbatului pentru zestrea alienabilă. — Dacă poate conveni a nu lua această ipotecă. — Dacă, o dată luată, poate renunța la inscripția ipotecară luată sau la rangul acestei inscripții. — (Art. 1248, 1281, 1760 și 1816 Codul civil; art. 71 din legea ipotecară belgiană).

Subrogație. — Condițiuni de validitate a ei. — Constatarea împrumutului prin act autentic. — Chitanță autentică. — Dacă se cere ca creditorii, cari împrumută banii, să mențină în registru inscripțiile creanțelor ce plătesc sau să facă mențiune de aceasta. — (Art. 1107 și 1778 Cod civil).

1. Femea măritată are dreptul d'a lua o ipotecă asupra imobilelor bărbatului pentru dota cea alienabilă, și în nici un cas nu poate conveni a nu lua această ipotecă. Așa dar dinsa nu poate renunța, sub pedeapsă de nulitate, la ipoteca legală pe care legea a stabilit-o ca o măsură de protecțiune, nici la inscripția ipotecară, care nu este de cit o măsură de publicitate destinată a asigura eficacitatea ipotecei legale, și nu poate renunța fie în favoarea bărbatului direct sau indirect, fie în favoarea terților.

De asemenea nu poate renunța nici la rangul inscripției ipotecei sale legale. Orî-ce stipulațiune de asemenea natură, fie ea prevăzută chiar în actul dotal, este nulă și fără efect.

2. Validitatea subrogației consimțită de debitor nu este subordonată de lege de cit la două condiții: ca împrumutul făcut de debitor de la un al treilea, pentru a-și plăti creditorul, să fie constatat prin act autentic, și ca chitanța dată debitorului de către creditorul care primește plata, să fie și ea asemenea autentică și să conție mențiunea

că plata s'a făcut cu banii dați pentru aceasta de noul creditor.

Ast-fel, subrogația nefiind de cît o probare legală stabilită în interesul liberațiunii debitorului, urmează că existența și eficacitatea ei nu pot fi subordonate de cît numai acestor condițiuni prevăzute de lege, iar nu și condițiunii ca creditorii cari împrumută banii să mențină în registru înscricțiunile creanțelor ce plătesc sau să facă vre-o mențiune în aceste registre despre un ast-fel de mod de plată.

Prin urmare, subrogația se dobîndește de drept și de fapt din momentul ce cele două condițiuni cerute de lege și anume de art. 1107 C. civ. sunt îndeplinite.

Decisiunea 339/904.—Casată, în urma recursului făcut de Creditul rural și Banca Agricolă, decisiunea Curții de apel din Galați, s. II cu No. 30/904, dată în proces cu Elena și I. A. Friedman.

Curtea,

Ascultînd citirea raportului făcut în cauză de d. consilier Gh. Liciu;

Pe d-nii avocați N. Crătunescu, Gr. Vulturescu, C. C. Arion, Victor Miclescu și C. Petraru în dezvoltarea motivelor de casare în lipsa intimațiilor Friedman.

Deliberînd,

Asupra recursurilor făcute de prima Societate de Credit Funciar Român din București și de Banca Agricolă, în contra decisiunii Curței de apel din Galați, s. II cu No. 30/904;

Avînd în vedere că prin această decisiune, Curtea de apel, reformînd sentința tribunalului R.-Sărat cu No. 386/903, a ordonat ca tribunalul să procedă la vînzarea moșiei Plăginești cu trupurile, proprietate a lui Ion A. Friedman; dar a admis în acelaș timp contestațiunile făcute de Elena Friedman și Ion A. Friedman, și anulînd declarațiunile de cesiune de rang autentificate de Trib. R.-Sărat la No. 5322 și 5667/98 și înscrise de acel trib. sub No. 103 și 111/98, făcute de Elena Friedman în favoarea primei Societăți de Credit Funciar Român din București și casei Economu și fiu, reprezentată astă-zî prin Banca Agricolă, în calitate de cesionară, a recunoscut rangul întîi creanței dotale de lei cinci sute de mii (500000) a Elenei Friedman, asigurată în moșia Plăginești;

Asupra următoarelor motive de casare, invocate de numitele recurente :

I. «Exces de putere, greșită interpretare și rea aplicare a art. 1760 C. c. în specia judecată de Curtea de apel.

«În adevăr, d-na Elena Friedman, prin declarațiunea de cesiune de rang dată cu autorisația justiției și cu consimțimîntul soțului d-sale în favoarea primei Societăți de Credit Funciar Român din București, cu ocasiunea împrumutului contractat cu Societatea de către d-l Ion A. Friedman, cu ipotecă moșia d-sale Plăginești cu toate trupurile din Rimnicul-Sărat, nu numai că a cedat rangul înscricțiunii ipotecei sale legale unui terțiu, societății Creditului Funciar, dar această cesiune a făcut-o pe baza clauselor și cu formalitățile stipulate în actul d-sale dotal prin care se stabilește alienabilitatea atît a dotei imobiliare cît și a celei mobiliare, pe care o lasă la deplina dispoziție a soțului d-sale. Apoi cesiunea de rang făcută în favoarea societății a fost avantajoasă însăși d-nei Friedman, de oare-ce acea înscricțiune a creanței d-sale dotale venea după creanțe privilegiate de 2500000 lei, pe cînd prin cesiunea de rang dată societății venea numai după o sumă de lei 1800000, acordată de credit d-lui Friedman. Cu exces de putere, dar, din o greșită interpretare și aplicînd rău art. 1760 C. civ., Curtea a anulat declarațiunea de cesiune de rang dată în favoarea Creditului Funciar».

II. «Violarea art. 1760 C. civ. și greșită aplicare în specia a art. 1281 C. civ.

«Curtea de și constată în fapt că d-na Friedman a renunțat la înscricțiunile ipotecilor și privilegiului său, în favoarea Creditului Funciar Rural și al casei Economu și fiu (acum Banca Agricolă), iar nu în favoarea soțului său; totuși întemeindu-se pe dispozițiunile art. 1760 și 1281 C. civ. anulează declarațiunile de renunțare de rang. Judecînd ast-fel, Curtea a violat dispozițiunea excepțională cuprinsă în art. 1760 C. civ. care prohibă, fără a face vre-o distincție, numai renunțările făcute în favoarea so-

țului, iar nu și pe cele făcute în favoarea altor persoane. Curtea mai face și o greșită aplicare a art. 1281 C. civ., de oare ce acest text de lege e privitor la ipoteca legală, iar nu la înscricțiunile ipotecel».

Considerînd că este de esența regimului dotal d'a asigura în interesul soților și a familiei conservarea dotei femeii; că în acest scop legiuitorul, după ce în art. 1248 C. c. declară inalienabil dota imobiliar, recunoaște în art. 1281 femeii dreptul d'a lua o ipotecă asupra imobilelor bărbatului pentru dota cea alienabilă și edictează, sub pedeapsă de nulitate, că femeia nu poate, în nici un caz, să renunțe la această ipotecă; că din termenii generali în care este conceput acest articol, rezultă că femeia nu numai că nu poate conveni a nu lua o ipotecă în averea imobiliară a bărbatului, dar, nici după ce a luat-o, a renunța la dînsa; că, afară de aceasta, a lăsa femeii facultatea de a putea renunța la ipoteca ce a luat și pe care legiuitorul a primit-o ca garanție a conservării dotei, ar fi a merge contra scopului ce legiuitorul a avut cînd a admis regimul dotal ca convențiune matrimonială;

Considerînd că art. 1760 C. civ. declară că «femeia nu poate renunța nici într'un cas în favoarea bărbatului său la înscricțiunile luate. . . . » iar art. 1814 C. civ. arată modul în care un imobil afectat de o ipotecă legală poate fi liberat, statuînd că aceasta poate să aibă loc numai cu condițiune de a i se substitui un alt imobil de egală valoare, sau să se consemneze suma garantată;

Că, față de aceste dispozițiuni a le legiuirei noastre, și dintre care prima diferă cu totul de art. 71 din legea ipotecară belgiană, pe care l'a avut în vedere legiuitorul nostru, la alcătuirea Codului, iar secunda este specială legiuirei noastre, urmează că din moment ce legea, considerînd starea de dependență și subordonare a femeii față de bărbatul ei, nu i permite să renunțe la ipoteca pe care legea a stabilit-o ca o măsură de protecțiune, tot aceleași considerațiuni fac a se deduce din redacția puțin clară a art. 1760 C. civ., dar completată prin aceia a art. 1816 C. civ., că nici la înscricțiunea ipotecară, care nu este de cît o măsură de publicitate destinată a asigura eficacitatea ipotecei legale, nu poate renunța femeia, fie în favoarea bărbatului direct sau indirect, fie în favoarea terților. Alt-fel ipoteca legală ar deveni, de sigur, un drept iluzoriu pentru femeie, dacă dînsa ar avea puțința de a renunța la înscricțiunile luate, ori de cîte ori bărbatul său terții ar avea interes la o asemenea renunțare;

Considerînd că ast-fel fiind, printr'o bună aplicare a principiilor și regulilor de drept, rezultînd din sus citatele texte de lege, a anulat Curtea de fond, în specie, cesiunile de rang făcute de Elena Friedman în favoarea Primei Societăți de Credit Funciar Român din București și a Băncii Agricole, și prin urmare, sus arătatele motive de casare, se găsesc neîntemeiate;

Asupra motivului următor :

III. «Exces de putere și omisiune esențială. Curtea constată în fapt care era situațiunea dotei d-nei Friedman față de cei-l'alți creditori în succesiunea defunctului Plaino, mai înainte și după renunțările la înscricțiunile făcute în favorul nostru, și cu toate că din această constatare rezultă, după cum am și susținut-o, că renunțarea la înscricțiune a fost făcută în favoarea terțiilor și în interesul d-nei Friedman și al familiei; totuși Curtea omite de a se pronunța asupra concluziunilor formulate de noi din acest punct de vedere, și denaturînd faptele, afirmă în mod greșit că renunțările au fost făcute a înlesni efectuarea unor împrumuturi cu care soțul săși plătească datoriile contractate de dînsul, fără a arăta ce anume. Noi am constatat ce erau ale lui».

Considerînd că din momentul ce este stabilit în drept, că femeia nu poate renunța la înscricțiunea ipotecei sale legale, nu numai în favoarea bărbatului ei, dar nici în a unui al treilea, nu mai poate fi vorba de exces de putere și omisiune, din partea Curței de fond, cu privire la cesiunea care face obiectul acestui mijloc de casare;

Că, dar, și acest motiv este neîntemeiat;

Asupra motivului următor:

IV. •Greșită aplicare în specie a art. 1281 și 1760 Cod civ. și exces de putere. Curtea prin exces de putere înlăturând și denaturând stipulațiunile din actul intervenit între soții Friedman, stipulațiunii prin care se indică în mod precis și clar garanțiile ce trebuiesc a fi luate pentru asigurarea dotei, declară nule renunțările la rang, de și constată tot Curtea că renunțările au fost făcute în conformitate cu clausele din actul dotal.

•Curtea interpretează și aplică greșit art. 1281, 1760 și 1223 C. civ. impunând părților regulile privitoare regimului dotal întocmit de lege, chiar și în cazul cînd ele au regulat, după cum au făcut-o, în specie, asociațiunea lor conjugală în privința zestrei în modul stipulat prin convenția intervenită între soți.

Considerînd că Curtea de fond stabilește că din examinarea stipulațiunilor coprinse în contractul dotal, intervenit între soții Friedman, n'ar rezulta că femeea era în drept a face asemenea cesiunii de rang, interpretare care scapă de sub controlul înaltei Curți de casație;

Că afară de aceasta, odată stabilit că femeea nu poate renunța nu numai la ipoteca sa legală, dar nici la rangul inscripției ei, urmează că ori-ce stipulațiune de asemenea natură, fie ea prevăzută chiar în actul dotal, este nulă și fără efect;

Că dar și acest motiv este ne fondat;

Asupra următoarelor motive:

V. •Exces de putere și violarea art. 1107 al. 2 și art. 1108 al. 1 Cod civ., și mai ales a art. 28 al. 2 din legea Creditului funciar și a art. 69 al. 2 din statute, cari trebuiau ținute în seamă, de oare-ce era vorba de o ipotecă către Creditul funciar și de o urmărire cerută de Credit pe baza legii sale speciale.

•Curtea de apel chiar anulând declarațiunea de cesiune de rang, nu putea să pună creanța dotală a d-nei Elena Friedman în prim rang. Acest rang nu l'a avut nici odată creanța dotală a d-nei Friedman, ea fiind înscrisă în al 5-lea rang după creanțele privilegiate, care fiind plătite de societate din împrumutul acordat d-nei Friedman, Societatea Creditului funciar prin subrogațiune, atît convențională cit și legală, conform mai sus citatelor texte lege, și din legea și statutele Creditului funciar, a trecut de drept cu întreaga sa creanță în rangurile creditorilor privilegiați plătiți de dinsa, și cari toți primaș inscripțiunea creanței dotale a d-nei Friedman, și ast-fel a dobîndit primul rang, chiar de n'ar fi existat declarațiunea de cesiune de rang.

•Cu exces de putere dar, și violînd citatele articole din legea civilă și din legea și statutele Creditului funciar, Curtea de apel a pus creanța dotală a d-nei Friedman în primul rang.

VI. •Violarea art. 1107 al. 11 Cod civ. și greșită aplicare a art. 1778 Cod civ. Curtea de apel constată că există în cauză toate elementele unei subrogațiunii prin faptul debitorului (articolul 1107 al. II C. civ.).

•În adevăr, această subrogațiune rezultă din contractele de împrumut ale Creditului Funciar rural și al Casei Economu și din chitanțele autentice date de diferiți creditorii ipotecari, cari au fost plătiți de debitorul Friedman cu sumele împrumutate. Nețîgăduit dar, Creditul funciar rural și casa Economu (astă-zî Banca agricolă) erau subrogați convențional în toate drepturile acelor creditorii, pînă la concurența sumelor plătite, creditorii cari nețîgăduit primaș creanța dotală a d-nei Friedman.

•Printr'o greșită interpretare, însă, a art. 1778 C. civ., Curtea găsește că Creditul rural și Banca agricolă, nu pot lua rangul acelor creditorii, de oare-ce inscripțiunea creanțelor ipotecare, ce le aparține a fost radiate și desființate.

•Dar aceea radiare era destinată să asigure un rang superior creanțelor celor noi și nu poate fi interpretată în sens că ar fi stîns efectele subrogațiunii și ar fi dat un rang inferior tocmai creanțelor subrogate. Deci este esact că părțile au voit să facă o subrogațiune. Radierea ipotecilor creditorilor plătiți, era destinată să întărească această subrogațiune și inscripțiunea luată de creditorii cei noi, subrogați, trebuie să le menție cel puțin rangul asigurat prin convențiunea de subrogațiune.

•Așa dar, această radiare, făcută după cererea creditorilor ipotecari celor vechi, în beneficiul creditorilor ipotecari celor noi (Creditul, Banca agricolă), nu poate profita d-nei Friedman creditoare ipotecară de rang inferior, care își avea ipoteca sa înscrisă la epoca cînd s'a făcut subrogațiunea.

Avînd în vedere că se constată din decisiunea atacată, că atît Creditul Rural, cit și Banca Agricolă au invocat d'înaintea Curței de fond, mijlocul de apărare, din care deduc aceste motive de casare;

Considerînd că, în această privință, Curtea de fond constată prin decisiunea atacată, că debitorul I. Fried-

man împrumutîndu-se de la Creditul Funciar Român cu suma de 1.800.000 lei cu actul autentificat de Trib. Ilfov la No. 5570/98 și de la G. Economu și fiu din Triest, reprezentată astă-zî prin Banca Agricolă, în calitate de cesionară, cu suma de 50000 napoleoni, cu actul autentificat de Trib. Ilfov la No. 5668/98, declară că sumele împrumutate servesc pentru plata următoarelor creanțe: 1) creanța de 1423216 lei a lui N. Chrisoveloni, 2) 700000 a casei G. Economu și fiu din Triest, 3) 140000 a lui N. Economu și 4) 240000 a lui Ad. Gutman, toate asigurate cu ipotecă și privilegii înscrise înaintea creanței dotale a Elenei Friedman, asupra moșiei Plăgînești cu toate trupurile, prevăzute în ordonanța de adjudecare, în baza căreia I. Friedman a devenit proprietarul ei, și că banii atît acei împrumutați de la Creditul Funciar Român, cit și acei de la casa G. Economu, vor sta în mîinele acestora pentru și pînă la achitarea creanțelor sus enumerate;—că, din actele prezentate de Creditul Funciar și de Banca Agricolă, și anume din chitanțele eliberate de N. Chrisoveloni, G. Economu fiu și Ad. Gutman, se constată că acești creditorii au fost plătiți cu sumele de bani cu care I. Friedman s'a împrumutat de la Creditul Funciar și de la Banca Agricolă;

Considerînd că art. 1107 alin. 2 C. c. nu subordonează validitatea subrogației consimțită de debitor de cit la două condițiuni: ca împrumutul făcut de debitor de la un al treilea pentru a'si plăti creditorul, să fie constatat prin act autentic și ca quitanța dată debitorului de către creditorul care primește plata, să fie și ea asemenea autentică și să conție mențiunea că plata s'a făcut cu banii dați pentru acesta de noul creditor;

Considerînd că Curtea de fond constată că ambele aceste condițiuni se găsesc îndeplinite în specie, însă înlătură subrogația convențională invocată de Creditul funciar și Banca Agricolă, pe motiv cu inscripțiile creanțelor privilegiate și ipotecare, care erau înscrise în a-intea creanței dotale a d-nei Friedman, și care s'au plătit cu banii dați de aceste case, de îndată ce au fost plătite au fost și desființate din registre, așa că ipso facto creanța d-nei Friedman a rămas în primul rang, iar a Creditului și a Băncii nu pot avea de cit rangul înscrierii lor, conform, art. 1778 C. c.;

Considerînd că subrogația ne fiind de cit o probare legală stabilită în interesul liberațiunii debitorului, urmează că existența și eficacitatea ei nu poate fi subordonate de cit numai condițiunilor prevăzute de lege;

Că, așa fiind, atunci cînd Curtea de fond cere pentru validitatea subrogației ca creditorii care împrumută, să mențină în registrul inscripțiile creanțelor ce plătesc sau să facă vre o mențiune în aceste registre despre un ast-fel mod de plată, cum cere legea ipotecară belgiană, este a adăoga o condiție la existența subrogației, condiție necerută de lege. Subrogația se dobîndește de drept și de fapt, din momentul ce aceste două condițiuni cerute de art. 1107 al. II sunt îndeplinite;

Că, dar, în specie Creditul și Banca au radiat inscripțiile creanțelor privilegiate și ipotecare pe care le au plătit, a fost tocmai spre a'si conserva și asigura un rang superior creanțelor celor noi ale lor, și prin urmare, nu se poate admite după cum a judecat Curtea de fond, că radierea făcută după cererea vechilor creditorii ipotecari, în beneficiul creditului și a Băncii agricole, a putut să profite Elenei Friedman, creditoare ipotecară de rang inferior, care își avea ipoteca sa înscrisă la epoca cînd s'a făcut subrogațiunea;

Considerînd că ast-fel fiind, aceste motive de casare, se găsesc întemeiate, și prin urmare, atît recursul Societății Creditului Funciar Rural român cit și al Băncii Agricole, sunt fondate;

În privința motivului următor:

VII. •Violarea art. 1108 C. civ. și exces de putere. Am stabilit că mai avem în favoarea noastră și contra d-nei Friedman și o subrogațiune legală. Curtea însă prin exces de putere denaturînd faptele și violînd dispozițiunile art. 1109 Cod civ., înlătură subrogația legală,

Considerînd că odată stabilită existența unei subrogații convenționale în favoarea Creditului și a Băncii, nu mai este necesar a discuta și acest motiv;

Pentru aceste motive, Curtea, admite recursurile făcute de Creditul Rural și Banca Agricolă, etc.

Notă.—Ambele soluții date de Inalta Curte sunt conforme doctrinei și jurisprudenței anterioare. A se vedea în privința renunțării femeii la inscripția sa ipotecară, D. Alexandresco, *Dr. civ. român*, VIII, p. 528 urm., iar în privința subrogației consințită de debitor, t. VI, p. 604 urm.

CURTEA DE APEL DIN IASI, Secția I

Audiența de la 9 Ianie 1904

Președenția D-lui I. TH. BURADA, Prim-Președinte

Maria G. Țiței și altele cu I. Grama

Deciziunea civilă No. 89

Testamente.—Legiuirea Caragea.—Testamentele neștiutorilor de carte.—Forme.—Lipsa lor.—Nulitate.—(Art. 6, 7 și 8, cap. II, cartea VI, Codul Caragea).

Poseziune.—Plata foncierei de către o altă persoană de cât posesorul.—Dacă întrerupe posesiunea.

Prescripțiune.—După care lege se regulează.—Prescripțiunea începută sub legiuirea Caragea.—(Art. 1911 din Codul civil).

Prescripțiune.—Poseziune.—Prigoniri pentru stăpânire.—Termeni de prescripție sub Codul Caragea.—Minori.—De când curge termenul prescripției.—(Art. 6, 7 și 9, de la cap. I, cartea VI, Cod Caragea).

Prescripție.—Succesiune.—Vocațiunea fie-cărui moștenitor la întreaga avere.—Condițiuni.—Dobândirea unor drepturi asupra moștenirii de către terții deținători.—Dacă pot dobândi drepturi și prin prescripție.

1. Asemănat art. 6, 7 și 8, de la cap. II, cartea VI, din legiuirea Caragea, pentru ale judecăților, la titlul «Cărilor», diatele neștiutorilor de carte trebuiau să se pecetuiască negreșit cu pecetea lor și să se adevereze de scriitorii și alți doi martori sau de judecători.

Ast-fel, testamentul făcut de un supus străin, sub imperiul legiuirii Caragea, care declară în act că nu știe carte, și care nu poartă pecetea sa și nici este semnat de scriitorul actului, și nici este făcut după formele cerute de legea țării sale, este nul, chiar dacă este legalizat de consuliul țării sale, legalizare ce nu ține loc de semnătura scriitorului actului, intru cât în legalizare nu se spune cine a scris actul.

2. Faptul că o persoană a plătit impositul funciar pentru un imobil posedat de o altă persoană nu întrerupe posesiunea acestei persoane.

3. Prescripțiunea începută sub Codul Caragea se regulează după acea legiuire.

4. După art. 6 și 7, de la cap. I, cartea VI, «pentru prigoniri», din Codul Caragea, prigonirile pentru stăpânire cu rea credință se paragrafesc prin trecere de 30 ani de la începutul stăpânirii lucrurilor, fie mișcătoare, fie nemiscătoare, iar la art. 9, se spune că paragrafele la cei nevărstnici să se socotească de la 25 ani ai vârstei lor înainte, cu alte cuvinte că prescripția nu curge contra minorilor.

5. De și fie care din moștenitori are, în genere, vocațiunea la întreaga moștenire și o poate cere în întregime de la deținătorii ei, însă aceasta are loc numai când deținătorii nu vor fi dobândit drepturi asupra ei; și precum deținătorul unei averi de moștenire poate dobândi drepturi de ar rezulta din cumpărături și cesiuni din partea unora dintre coerezi, tot ast-fel el poate obține, față de unii din moștenitori, drepturi bazate pe prescripție.

S'au ascultat: d-l avocat Mihaï Pășcanu, din partea apelantelor, precum și d-l avocat Mihăilescu din partea intimatului.

Curtea deliberând,

Având în vedere deciziunea No. 4/904 a Inaltei Curți

de casație secțiunii unite prin care se casează deciziunea No. 51/902 a Curței de apel din Galați, secția II-a și se trimite această afacere în judecata Curței de Iași;

Având în vedere apelurile făcute de către Maria G. Țiței, Marina Gh. Chiojdea și Marina V. Zaharia contra sentinței Trib. Brăila sect. I-a sub No. 651/900, apeluri conexate prin procesul-verbal No. 506 din 6 Martie 1901 a Curței de apel din Galați;

Având în vedere că prin sentința apelată s'a respins acțiunea ce numitele apelante au introdus contra lui Ion Grama, pentru revandicarea imobilului din Brăila strada Rahovei No. 7;

Având în vedere conclusionile părților, actele și cele-lalte lucrări aflate la dosarele cauzei;

Având în vedere că nu se contestă nici identitatea imobilului ce se revandică, nici calitatea apelantelor de rude cu defunctul Ion Baiu;

Având în vedere că apelantele susțin că acest imobil a rămas pe urma defunctului Ion Baiu, care nu a avut alți moștenitori de cât pe sora sa Ana I. Vlad Dima, care și ea fiind încetată din viață, Maria Țiței și Marina Zaharia în calitate de fiică și Marina Chiojdea ca nepoată de fiică a Anei Dima pretind imobilul în virtutea dreptului lor de succesiune;

Având în vedere că pârâțul I. Grama opune acestei acțiuni: 1) că defunctul Ion Baiu a lăsat acest imobil soției sale Constanda remăritată cu Bucur Necula, prin testamentul făcut la 1857 legalizat de vice consulul austriac din Brăila și că Constanda i l'a trecut prin vindere cumpărare cu actul autentificat de Trib. Brăila No. 343/92 și transcris la acelaș tribunal sub No. 130/92 și 2-lea că în tot cazul dânsul (pârâțul) și cu autoarea sa Constanda Bucur Necula au stăpânit acest imobil mai bine de 30 de ani;

Având în vedere că apelantele la rândul lor obiectează: 1) că testamentul lui Ion Baiu nu e valabil pentru că nu e făcut în conformitate cu legiuirea lui Caragea care era în vigoare la 1857, și 2-lea că posesiunea invocată de către pârât nu e utilă, ne fiind animo domini și în tot cazul nu a durat 30 ani fiind întreruptă;

In privința celui întâi motiv opus de Ion Grama:

Văzând că după art. 6, 7 și 8 de la Cap. II, Cartea VI-a pentru ale judecăților la titlul «Cărilor» diatele neștiutorilor de carte trebuie să se pecetuiască negreșit cu pecetea lor și să se adevereze de scriitorii și alți doi martori sau de judecători;

Că așa intitulatul «actal testamentar» făcut de Ion Baiu în 1857 nu are pecetea lui Baiu, care declară în act că nu știe carte, nici e semnat de cel care l'a scris; că legalizarea vice-consulului austriac din Brăila nu poate suplini formalitatea semnăturii scriitorului actului, pentru-că în legalizare nu se spune cine l'a scris; că, pe de altă parte, pârâțul nu a dovedit Curței că consuli austriaci erau în drept să legalizeze testamentele supușilor Statului lor; că, așa fiind, testamentul lui Ion Baiu ne fiind întocmit nici după legiuirea locală, a lui Caragea, nici după legea națională a defunctului, este un act nul, fără ființă și nu a putut servi de titlu translativ de proprietate Constandei Baiu, recăsătorită cu Bucur Necula;

Asupra celui de al doilea motiv opus de Grama că a posedat imobilul ca proprietar mai mult de 30 ani:

Văzând că Curtea de Galați, a admis proba testimonială pentru dovedirea posesiunei; că din depunerile martorilor și din cuprinsul certificatului Administrației Financiare a jud. Brăila sub No. 6129/900 rezultă că imobilul ce se revandică a fost stăpânit de la moartea lui Ion Baiu, 2 Octombrie 1857 de către Constanda Bucur până la 1892 când l'a vândut în parte lui Ion Grama; că de și fonciera pentru imobil s'a plătit de N. Bucur de la 1866 până la 1876 și de la 1881 până la 1885, iar de la 1886 până la 1901 de către pârâțul Ion Grama, totuși aceste fapte nu constituie o întrerupere a posesiunei și nici este o dovadă de părăsirea de bună voie a posesiunei de către Constanda; din con-

tră lucrul se explică ușor când observăm că Constanda s'a căsătorit în 1865 cu Bucur Neculai, așa că acesta plătea fonciera pentru soția sa; de asemenea plata foncierii de către Ion Grama poate fi un indiciu că dânsul a devenit de fapt proprietarul imobilului înainte de 1892 când s'a formăluit la Tribunalul de Brăila actul de vindere cumpărare a imobilului; că de altminterlea se explică plata fonciarului de către Ion Grama pe periodul 1886—1892 atât prin împrejurarea că Bucur Neculai după spusele unora din martorii, era un bețiv și a dispărut din Brăila câți-va ani în care timp fonciera se vede plătită pe numele Constanda Ion, cât și prin aceea că între Constanda și Grama ale căror case erau megieșe, au fost daraveri bănești care au avut de rezultat vinderea unei părți din imobilul rămas de la Ion Baiu; că nu se dovedește cum că Constanda s'ar fi lăsat de bună voie de posesiunea imobilului, nici că Bucur, Grama sau alt-cineva ar fi stăpânit imobilul contra voinței ei; că tot asemenea faptul arătat de martorul Ion Cilibiu că apelantele au stat mai mult timp cu Constanda în acel imobil, încă nu schimbă natura posesiunii din utilă în precară, în numele apelantelor, mai cu seamă dacă să ia în considerație starea socială a Constandei și faptul că ea avea un testament legalizat de consul; că, așa fiind, este stabilit în fapt că imobilul revendicat a fost stăpânit, considerându-se ca proprietar, Constanda Bucur și Ion Grama de la 2 Octombrie 1857 până la 3 Ianuarie 1897, data reclamațiunii; că, prin urmare, apelurile nu sunt fondate;

Văzând că în ultimul loc se opune că posesiunea invocată de către părât a fost suspendată în ce privește pe Marina Gh. Chiojdea și pe Marina V. Zaharia;

Văzând că Constanda Bucur începând a poseda animo domini, imobilul lăsat de Ion Baiu, de la anul 1857 când era în vigoare Codicele Caragea, după art. 1911 C. civ. prescripțiunea începută se regulează după acea legiuire; că după art. 6 și 7 de la Cap. 1, Cartea VI-a «Pentru prigoniri», prigonirile pentru stăpânire cu rea credință se paragrafiesc prin trecerea de 30 ani de la începutul stăpânirii lucrurilor, fie mișcătoare fie nemișcătoare; iar art. 9 spune că paragrafele la cei nevărnici să se socotească de la 25 ani ai vârstei lor înainte; cu alte cuvinte, că prescripția nu curge contra minorilor;

Văzând că în adevăr Marina G. Chiojdea s'a născut la anul 1875 și a devenit majoră în 1896, dar ea nu a dovedit și nici a cerut să dovedească data morții mamei sale Ana Gh. Chiojdea spre a se putea stabili dacă prescripția s'a întrerupt, de unde urmează că nici acest motiv invocat e fondat;

Văzând însă, în ce privește pe Marina V. Zaharia, că ea s'a născut în 1854, și că în timpul minorității sale, până la 1875 prescripția Constandei Bucur a fost întreruptă, așa că timpul de posesiune anterior minorității unit cu acel după majoritate până la 1897, data intentării acțiunii, este mai scurt de 30 ani și prin urmare părâtul nu a putut prescrie față cu dânsa;

Având în vedere că deși fie-care din moștenitorii are în genere vocațiunea la întreaga moștenire și o poate cere în întregime de la deținătorii ei, dar aceasta are loc numai când deținătorii nu vor fi dobândit drepturi asupra ei; că precum deținătorul unei averi de moștenire poate dobândi drepturi ce ar rezulta din cumpărături și cesiuni din partea unuia dintre coerezi, tot ast-fel el poate obține față de unii din moștenitori, drepturi basate pe prescripție; că în cazul de față părâtul posedând ca proprietar timp de mai mult de 30 ani imobilul ce se reclamă cu privire la Maria Ch. Chiojdea și la Maria Gh. Țițiu a câștigat față cu aceste moștenitoare dreptul de proprietate prin prescripție pe $\frac{2}{3}$ din acel imobil; că numai pentru a 3-a parte din imobil dânsul nu are dreptul de a-l deține și urmează să fie obligat a-l restitui moștenitoare;

Pentru aceste motive, admite apelul, etc.

(ss) I. Th. Burada, N. Volenti, D. Porfiriu, Al. G. Hinna, E. Cernătescu.

Notă.—Veți în privința testamentelor acelor ce nu știu carte, sub Codul Caragea, C. Craiova, C. Judiciar, din 1904, No. 73 (cu nota D. Alexandresco). Curtea din Iași face cu drept cuvânt în specie aplicarea regulei «*locus regit actum*» la testamentele alcătuite sub Codul Caragea. Aceeași soluție a fost admisă și de Tribun. Ilfov sub legea veche, cu ocazia testamentului făcut în București de un supus Ionian. V. *Gazeta tribunalelor* din 10 Martie 1862, No. 54 (cu nota lui Ar. Pascal).

INFORMAȚIUNI

Directorul nostru d-l D. Alexandresco, Primul-redactor d-l Ion N. Cesărescu și Redactorul-proprietar d-l Ion S. Codreanu, mulțumeste călduros tuturilor acelor cari s'au gândit să'i felicitate cu ocazia Anului nou și a Sf. Ioan.

In Tipografia «Curței Regale» F. Göbl Fii, din str. Regală, a apărut JUDEȚUL TULCEA. *Dare de seamă prezintată Consiliului Județean de d-l LUCĂ IONESCU, ca Prefect al Județului.*

Volumul este foarte interesant, cu îngrijire tipărit, și conține 376 pagine.

Bibliografii

A apărut, în editura «Curierului Judiciar»: *Studiu de procedură civilă: Executarea silită asupra imobilelor*, format 8° având 684 pagini, de d-l

NICOLAE LUGA

Fost magistrat, avocat
CU O PREFAȚĂ

de

D. ALEXANDRESCO

De vânzare numai la Redacția «Curierul Judiciar» 5 Calea Rahovei 5, București. Prețul 7 lei broșat; 8.50 legat în pânză peste tot și 9.50 legat în piele la cotor, elegant pentru bibliotecă. Numele fie-cărui cumpărător se va imprima gratis, cu litere de aur, pe cotorul volumului ce va cumpăra.

Volumele se vor expedia contra valoare: mandat postal sau ramburs. Porto privește pe cumpărător.

A apărut: Partea II, vol. VIII a Comentariilor de Drept civil Român (26 coale tipar) de d-l

D. Alexandresco

PREȚUL 8 LEI. Această parte cuprinde *Contractul de Vânzare* și se va lega cu partea I care are «Contractul de căsătorie». Tabla de materii se află atașată la finele broșurei aceștia. Titlul vol. care se află la începutul broșurei se va lua și pune la începutul volumului VIII. *Prețul întregului vol. (p. I și II) este de 18 LEI.* De vânzare la redacția acestui ziar, Calea Rahovei No. 5.

Noua Lege electorală pentru Cameră, Senat Consiliul comunal, însoțite de jurisprudența Curței de casație de d-l G. Bădulescu, grefier la Înalta Curte de casație. **Prețul Lei 3.**

Toate aceste cărți precum și alte diferite opere de Drept se găsesc de vânzare la Redacția acestui ziar, 5 Calea Rahovei 5, de unde se expediază la cerere contra valoare: mandat postal timbre sau ramburs. Taxele postale privesc pe cumpărător. Comandele se vor expedia pe adresa d-lui Codreanu, proprietarul ziarului Curierul Judiciar, la București.